

بسمه تعالی

هفته نامه تحولات قفقاز جنوبی- با تاکید بر جمهوری آذربایجان

پوتین: غرب به دنبال شکست روسیه در میدان نبرد است

در ۱۷ تیر ۱۴۰۱؛ ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه پنجشنبه گفت که غرب به دنبال شکست مسکو در میدان نبرد است.

وی افزود: بگذارید آن‌ها سعی خود را بکنند. ما بارها شنیده‌ایم که غرب می‌خواهد تا آخرین فرد اوکراینی با ما بجنگد.

رئیس جمهور روسیه ادامه داد: این یک امر غم انگیز برای مردم اوکراین است، اما به نظر می‌رسد همه وقایع به سوی این هدف پیش می‌رود.

پوتین گفت که کشورهای غربی اکنون به دنبال مقصر جلوه دادن روسیه برای ایجاد بحران غذای در حال ظهور در جهان هستند.

رئیس جمهور روسیه در بخش دیگری از اظهارات خود اعلام کرد که جمعیت دونباس به مدت هشت سال شاهد انزوا و نسل کشی بوده‌اند.

در ادامه تنش های مرزی با جمهوری آذربایجان؛

ارمنستان: هیچگونه نقض آتش بسی از سمت ما صورت نگرفته است

در ۱۷ تیر ۱۴۰۱؛ وزارت دفاع ارمنستان اعلام کرد که گزارش های مطرح از سوی جمهوری آذربایجان در خصوص نقض آتش بس منتسب به ایروان صحت ندارد.

وزارت دفاع ارمنستان روز چهارشنبه، گزارش های انتشار یافته از سوی دولت باکو مبنی بر نقض آتش بس از سوی نیروهای ارمنستان در شبانه روز گذشته در مرزهای شرقی را رد کرد.

وزارت دفاع ارمنستان اعلام کرد: وضعیت در مرز ارمنستان و آذربایجان نسبتاً باثبات است و تحت کنترل کامل نیروهای مسلح ارمنستان قرار دارد.

دیدار سفیر ایران با شهروندان زندانی در جمهوری آذربایجان

در ۱۸ تیر ۱۴۰۱؛ سفیر ایران در جمهوری آذربایجان با زندانیان ایرانی محبوس در این کشور دیدار و گفت و گو کرد.

در آستانه عید سعید قربان، سیدعباس موسوی سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان به همراه مسئولان بخش کنسولی سفارت کشورمان

بعد از ظهر روز جمعه با حضور در یکی از زندان های اطراف باکو با ۳۰ تن از شهروندان ایرانی زندانی دیدار و گفتگو کردند.

در این بازدید، زندانیان ایرانی در خصوص آخرین وضعیت پرونده و شرایط خود در زندان با سفیر کشورمان به گفتگو نشستند و درخواست های خود را برای رسیدگی مطرح کردند.

اکثریت قریب به اتفاق حدود ۲۰۰ ایرانی زندانی در جمهوری آذربایجان به جرم حمل مواد مخدر – که بر اثر غفلت شخصی یا اغفال توسط باندهای مواد مخدر در دو طرف مرز – محکوم شده اند.

جزئیات توافق ایران و آذربایجان برای تکمیل سدهای خداآفرین و قیز قلعه سی

در ۱۸ تیر ۱۴۰۱؛ مدیرکل دفتر رودخانه های مرزی و منابع آب مشترک وزارت نیرو گفت: توافقات خوبی از نظر اجرایی و مالی بین ایران

و آذربایجان برای تکمیل اجرای پروژه های مشترک روی رودخانه مرزی ارس صورت گرفت.

جبار وطن فدا با اشاره به برگزاری پنجاه و یکمین اجلاس کمیسیون مشترک دائمی بهره برداری از منابع آب و انرژی رودخانه مرزی ارس در تبریز، میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان در هفته گذشته، افزود: قدمت

همکاری‌های دو کشور ایران و آذربایجان از لحاظ حقوقی در زمینه رودخانه مرزی ارس، به سال ۱۳۲۶ برمی گردد که اولین قرارداد را با شوروی سابق داشتیم.

وی ادامه داد: در سال ۱۳۵۰ بهره برداری از سدهای مخزنی ارس و میل مغان روی رودخانه مرزی ارس انجام شد و طی این سال ها، همکاری‌های مشترک خوبی بین دو کشور برقرار بوده است.

مدیرکل دفتر رودخانه‌های مرزی و منابع آب مشترک وزارت نیرو، افزود: علاوه بر این دو سد، در دهه گذشته عملیات اجرایی سدهای خداآفرین و قیز قلعه سی نیز آغاز شده که به علت مناقشات میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان، پرداخت بخش قابل توجهی از هزینه‌ها و انجام عملیات اجرایی آن، از سوی جمهوری اسلامی ایران صورت گرفت، اما بعد از حضور مجدد جمهوری آذربایجان در این منطقه، توافقات جدید را با این کشور داشتیم.

دسترسی رومانی به ذخایر گاز دریای خزر افزایش می‌یابد

در ۱۸ تیر ۱۴۰۱؛ خط انتقال گاز میان یونان و بلغارستان که روز ۸ ژوئیه (۱۷ تیر) به صورت رسمی افتتاح می‌شود، دسترسی رومانی را به ذخایر گاز طبیعی دریای خزر، افزایش می‌دهد.

همزمان «نیکولائیه چیوکه» نخست وزیر این کشور به یونان سفر کرده است. انتقال آزمایشی گاز جمهوری آذربایجان از طریق خط لوله کوموتینی - استارا زاگورا از یونان به بلغارستان از اواخر خرداد ماه گذشته آغاز شد. این روزنامه پرشمارگان چاپ رومانی نوشت: «کاستاس اسکرتاس» وزیر محیط زیست و انرژی یونان به رسانه‌های محلی این کشور اعلام کرد که خط لوله ۱۸۰ کیلومتری مزبور با صرف هزینه ۲۲۰ میلیون یورو می‌تواند در فاز اول سه میلیارد متر مکعب گاز طبیعی را انتقال دهد.

پیش از این خط لوله "ترانس آناتولی" کار واردات گاز را به رومانی از جمهوری آذربایجان و به طور کلی از منطقه دریای خزر امکان پذیر می‌ساخت.

ابراز امیدواری امیر آشتیانی برای گسترش صلح میان ملت‌ها

در ۱۹ تیر ۱۴۰۱؛ امیر محمد رضا آشتیانی وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در پیامی به هم‌تایان خود در کشورهای اسلامی، عید سعید قربان را تجلی عشق و ایمان به ذات اقدس

احدیت دانست و با تبریک این روز به آنان، دولت، ملت و نیروهای مسلح کشورهای اسلامی، ابراز امیدواری کرد که در آستانه این عید فرخنده و با

بهره گیری از تعالیم انبیاء الهی، شاهد گسترش صلح و محبت میان ملت‌ها باشیم.

این پیام برای وزرای دفاع کشورهای اسلامی عراق، سوریه، قطر، لبنان، تاجیکستان، پاکستان، جمهوری آذربایجان، عمان، ترکیه، اندونزی، ترکمنستان، الجزایر، قزاقستان، مالزی، کویت، موریتانی، یمن، قرقیزستان، ازبکستان، نیجر، نیجریه، سنگال، ساحل عاج، تونس، مالی و بنگلادش ارسال شد.

چالش‌های اروپا برای جایگزینی نفت و گاز آفریقا با

انرژی روسی

در ۱۹ تیر ۱۴۰۱؛ اروپا در تلاش برای کاهش شدید وابستگی خود به نفت و گاز روسیه، به

آفریقا روی آورده اما این چرخش مشکل‌ساز است چرا که تولید سوخت فسیلی در این قاره با چالش‌های خاص خود مواجه است.

تارنمای تحلیلی پولیتیکا اکسپریور در گزارشی با اشاره به اینکه «اتحادیه اروپا در تلاش است تا منابع انرژی روسیه را با یافتن منابع انرژی از نقاط مختلف جهان جایگزین کند» نوشت: جست‌وجوی انرژی در اروپای شرقی به معنای امضای قراردادهای گازی آلمان با امارات متحده عربی و قطر است.

مقامهای کمیسیون اروپا همچنین از سعودی‌ها می‌خواهند تا با توافق اعضای اوپک نفت بیشتری تولید کنند. در شمال اروپا، مسئله یافتن تامین‌کنندگان جدید انرژی به معنای افزایش بیشتر واردات گاز از نروژ است و در غرب تا حد زیادی به معنای واردات گاز طبیعی مایع (LNG) از آمریکا است.

اما رابطه اروپا در حوزه انرژی با همسایگان خود در جنوب، یعنی ۵۴ کشور آفریقا چگونه است؟

فروشنده‌گان جدید

بر اساس داده‌های یورواستات، واردات نفت و گاز آفریقا به اندازه واردات روسیه یا نروژ برای اروپا حیاتی نیست، اما همچنان منبع مهمی است. اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۱ میلادی، هشت درصد نفت خود را از لیبی، هفت درصد از نیجریه و سه درصد دیگر را از الجزایر وارد کرد. اروپا واردکننده مستقیم نفت از آفریقا نیست اما این ارقام برای گاز طبیعی، ۱۲ درصد از الجزایر، ۳ درصد از نیجریه و ۱ درصد از لیبی بوده است.

پیش از حمله روسیه به اوکراین، آفریقایی‌ها و اروپایی‌ها پروژه‌های نفت و گاز را با همکاری یکدیگر اجرا می‌کردند. شرکت فرانسوی توتال یکی از سرمایه‌گذاران اصلی خط لوله نفتی بحث‌برانگیز و البته آسیب‌رسان به محیط زیست در شرق آفریقا است که نفت را از اوگاندا از طریق تانزانیا به بازارهای

جهانی منتقل می‌کند. درست قبل از حمله روسیه به اوکراین در ۲۴ فوریه (پنج اسفند ۱۴۰۰)، وزرای انرژی نیجریه، نیجر و الجزایر توافق‌نامه‌ای برای فعال کردن مجدد خط لوله گاز بزرگ ترانس صحرا که گاز آفریقا را برای صادرات به مدیترانه منتقل می‌کند، امضا کردند؛ با این حال، تصمیم اتحادیه اروپا برای حذف تدریجی انرژی روسیه که در ماه ژوئن با تصویب تحریم نفت اتحادیه اروپا و اقدام روسیه برای کاهش جریان گاز به اروپا ضروری‌تر شد، به این طرح‌ها انگیزه جدیدی بخشیده است. کمیسیون اروپا علاقه مند به واردات گاز از ذخایر دست‌نخورده نیجریه، آنگولا و سنگال است.

میدل ایست؛ گسترش همکاری ایران، قطر و ترکیه در منطقه

در ۲۰ تیر ۱۴۰۱؛ یک اندیشکده آمریکایی در تحلیلی در زمینه شدت گرفتن همکاری‌های تهران، دوحه و آنکارا نوشت،

درک همکاری نزدیک ایران، ترکیه و قطر با یکدیگر و تهدیدات آنکارا، جنگ روسیه در اوکراین و توافق ایران (مذاکرات رفع تحریم‌ها) به دلایلی مهم است.

اندیشکده آمریکایی «میدل ایست» اخیراً در تحلیلی به قلم «ست فرانتسمن» پیرامون «گسترش همکاری ایران، ترکیه و قطر» نوشت، ایران به تازگی

میزبان «محمد بن عبدالرحمن آل ثانی» وزیر امور خارجه قطر بود. وی با «حسین امیرعبداللهیان» همتای ایرانی خود و همچنین با «علی شمخانی» یکی از مقامات مهم ایران دیدار کرد. این مهم است، زیرا دوحه در تلاش است تا توافق مجدد با ایران را به عنوان بخشی از راهی برای تبدیل شدن قطر به واسطه بین ایران و ایالات متحده انجام دهد تا قطر بتواند از این اهرم برای تقویت نقش خود در منطقه استفاده کند.

در تماس تلفنی با لاپید؛

اردوغان خواستار توقف احداث شهرک‌سازی در

سرزمین‌های اشغالی شد

در ۲۰ تیر ۱۴۰۱؛ «رجب طیب اردوغان» رئیس

جمهوری ترکیه یکشنبه شب به نخست وزیر

رژیم صهیونیستی گفت که کشورش تمایل دارد سیاست‌هایی مانند عدم

موافقت با شهرک‌سازی‌های جدید و حفظ جایگاه مسجدالاقصی در مرحله

آینده تا رسیدن به انتخابات کنست صهیونیستی تداوم یابد.

اردوغان این اظهارات را در تماس تلفنی یکشنبه شب با یائیر لاپید نخست وزیر

رژیم صهیونیستی بیان کرده است.

ریاست اداره ارتباطات نهاد ریاست جمهوری ترکیه با صدور بیانیه‌ای در این باره اعلام کرد: دو طرف در این تماس تلفنی به روابط ترکیه با اسرائیل و مسائل منطقه‌ای پرداختند.

در این بیانیه اعلام شد که اردوغان ضمن تبریک به لاپید برای تصدی پست نخست وزیری رژیم صهیونیستی، آرزو کرد که انتخابات یکم نوامبر در فلسطین اشغالی برای ساکنان سرزمین‌های اشغالی «خوش‌یمن» باشد.

پاسخ محکم سفیر ایران به اظهارات سفیر رژیم صهیونیستی در باکو

در ۲۰ تیر ۱۴۰۱؛ سفیر جمهوری اسلامی ایران در آذربایجان، با توجه به اظهارات سفیر رژیم صهیونیستی در باکو درباره کشتی گیر ایرانی که از سوی آذربایجان با حریف اسرائیلی به رقابت پرداخت، پاسخ حساب شده و دقیق داد.

سید عباس موسوی سفیر کشورمان در باکو در توئیتی با مورد خطاب قرار دادن سفیر رژیم صهیونیستی در باکو نوشت: " صفر مطلق اگر خود را ضرب در بی نهایت موضوع کند، باز همان صفر مطلق است... پس ای هیچ! برای هیچ بر هیچ مپیچ."

پس از رقابت سعید مولایی کشتی گیر ایرانی که از طرف کشور آذربایجان با حریف اسرائیلی به رقابت پرداخت، جورج دیک سفیر رژیم صهیونیستی در توئیتی نوشته بود: سعید مولایی کشتی گیر ایرانی که از طرف کشورش اجازه مسابقه با اسرائیل را نداشت. امروز به عنوان یک شرکت کننده آذربایجانی با حریف اسرائیلی به رقابت پرداخت که بعد از مسابقه یکدیگر را در آغوش گرفتند."

گفتگوی تلفنی اردوغان و زلنسکی

روسای جمهور ترکیه و اوکراین به صورت تلفنی درباره تحولات جنگ و صادرات غلات گفتگو کردند.

در ۲۱ تیر ۱۴۰۱؛ رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه در تماس تلفنی با ولودیمیر زلنسکی، همتای اوکراینی خود درباره ایجاد گذرگاه‌های امن برای صادرات غلات اوکراین از طریق دریای سیاه رایزنی کرد.

اردوغان در گفتگو با زلنسکی تأکید کرد که روند مذاکرات برای حل دیپلماتیک بحران بین روسیه و اوکراین باید همچنان باز بماند.

رئیس جمهور ترکیه همچنین بر آمادگی کشورش برای ارائه حمایت‌های همه جانبه از جمله ایفای نقش میانجی برای حل بحران بین روسیه و اوکراین تأکید کرد.

زلنسکی نیز در خصوص رایزنی تلفنی با اردوغان گفت: با اردوغان درباره اهمیت پایان محاصره علیه بنادر اوکراین و از سرگیری صادرات غلات از این بنادر گفتگو کردیم. من در این گفتگوی تلفنی تأکید کردم که باید از اقدام روسیه مبنی بر غارت غلات از اراضی اشغالی اوکراین جلوگیری کرد.

تشریح دلایل رابطه گرم جمهوری آذربایجان با کشورهای خلیج فارس

در ۲۱ تیر ۱۴۰۱؛ جمهوری آذربایجان در تقاطع مسیرهای ترانزیتی شرق به غرب و جنوب به شمال، اهمیت ژئوپلیتیکی خود را پس از پایان جنگ ۲۰۲۰ قره باغ کوهستانی افزایش داده است.

جمهوری آذربایجان در تقاطع مسیرهای ترانزیتی شرق به غرب و جنوب به شمال، اهمیت ژئوپلیتیکی خود را پس از پایان جنگ ۲۰۲۰ قره باغ کوهستانی افزایش داده است. با پایان جنگ، آذربایجان کنترل مناطق مورد مناقشه را از ارمنستان بازپس گرفت و از آن زمان به تبعیت از کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، اجرای سیاست‌های تحول اقتصادی را آغاز کرده است.

بزرگترین شرکای تجاری آذربایجان در منطقه، امارات متحده عربی و عربستان سعودی، منافع اقتصادی مشترکی در ایجاد پیوندهای تجاری جدید دارند، اما آنها همچنین تصورات مشترکی در مورد تهدیدهای احتمالی دارند.

ژئوپلیتیک از دریای خزر تا خلیج فارس

آذربایجان منافع سیاسی زیادی با کشورهای عربی حوزه خلیج فارس به ویژه عربستان سعودی و امارات دارد. نخست، باکو یک برنامه مقابله‌ای را علیه آنچه رادیکالیسم مذهبی می‌داند، از جمله فعالیت‌های گروه‌های مرتبط با اخوان المسلمین و رادیکال‌سازی جوانان را دنبال می‌کند. آذربایجان حتی با رد پیشنهاد حزب افراطی حرکت ملی ترکیه مبنی بر ایجاد مدرسه در شوشای منطقه قره باغ، علیه متحد خود، ترکیه حرکت کرد.

دوم، تنش‌ها بین جمهوری آذربایجان و ایران از سپتامبر ۲۰۲۱ و با هشدارهای متعدد رهبران ایران نسبت به روابط نزدیک آذربایجان با اسرائیل و ترکیه افزایش یافته است. اگرچه باکو به دنبال یک سیاست بی‌طرفانه بین ایران و اسرائیل است، اما حمایت اسرائیل از آذربایجان در مناقشه قره باغ کوهستانی پارادایم‌های منطقه را تغییر داد. از آنجایی که محیط امنیتی خلیج فارس به سرعت در حال تغییر است، جمهوری آذربایجان

می‌تواند شریک مهمی در مرز شمال غربی ایران برای کشورهای عربی خلیج فارس باشد.

علاوه بر این، کشورهای خلیج فارس به عنوان میانجی در قفقاز جنوبی حاضر شدند. کمک امارات متحده عربی به صلح و ثبات منطقه‌ای بین آذربایجان و ارمنستان توسط رئیس‌جمهور سابق آرمن سرکیسیان، که در سال ۲۰۲۱ اولین مقام ارمنی بود که از عربستان سعودی بازدید کرد، قدر دانی شد.

ایران دروازه ورود کشورهای آسیای میانه به بازارهای جهانی | «ستان‌ها» چشم به خلیج فارس دارند

در ۲۱ تیر ۱۴۰۱؛ موقعیت جغرافیایی کشورهای آسیای میانه باعث می‌شود تا زمینه‌های همکاری با ایران را ایجاد کنند، چون محصور

در خشکی هستند و برای توسعه اقتصادی نیاز به دسترسی به آب‌ها و مسیرهای بین‌المللی دارند.

در ماه‌های اخیر شاهد رفت و آمد مقامات آسیای میانه به تهران بودیم که مسائل اقتصادی و به ویژه ترانزیت نقش کانونی در این مذاکرات داشته است. در آخرین مورد نیز قرار است که محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس ایران، در رأس یک هیئت پارلمانی و با دعوت همتای ازبکستانی به این کشور سفر کند

که نشان‌دهنده اهمیت ارتقای روابط پارلمانی با کشورهای حوزه آسیای میانه است. دیدار با رؤسای مجالس ازبکستان و گفتگو با تجار و بازرگانان و نیز بازدید از برخی ظرفیت‌های فرهنگی برای ارتقای روابط دو کشور از جمله برنامه‌های رئیس مجلس و هیئت همراه در ازبکستان است.

تحکیم پیوند ایران و آسیای میانه

ایران دارای پیوندهای تاریخی و اقتصادی محکم با آسیای میانه است که پایه‌ای نیرومند برای ایجاد روابط با یکدیگر را فراهم می‌کند. امپراتوری‌های ایرانی به سراسر آسیای میانه رسیدند و میراث فرهنگی و زبانی از خود بر جای گذاشتند که در تاجیکستان و در شهرهای سمرقند و بخارای ازبکستان هنوز برجای مانده است. بخارا در ازبکستان کنونی به عنوان مرکز تاریخی فرهنگ و ادبیات فارسی تلقی می‌شود و فارسی هنوز بعنوان زبان ادبیات، علم و دیپلماسی در آسیای میانه حضور دارد.

ارمنستان: مذاکرات با جمهوری آذربایجان به بن بست نرسیده است

در ۲۲ تیر ۱۴۰۱؛ یک مقام بلند پایه دولت ارمنستان تاکید کرد مذاکراتی که دولت این کشور با مقامات باکو دارد به بن بست نرسیده و در حال حاضر جاری است.

براساس گزارش خبرگزاری آکا، «آرمن گریگوریان» دبیر شورای امنیت ارمنستان، ادعاها مبنی بر به بن بست رسیدن مذاکرات ارمنستان و جمهوری آذربایجان و خطر جنگ جدید را رد کرد.

بر اساس این گزارش، این اتهامات پس از شکست جمهوری آذربایجان در دیدار برنامه ریزی شده بین گریگوریان و یکی از دستیاران ریاست جمهوری جمهوری آذربایجان مطرح شد. عدم اطلاع از جلسات بعدی کمیسیون‌های تعیین حدود مرزها نیز به بروز این ادعاها کمک کرده است.

گریگوریان در این خصوص گفت: نه، نمی‌گویم که مذاکرات به بن بست رسیده است. اولین جلسه کمیسیون‌های تعیین حدود در مرز برگزار شد. جلسات بعدی باید در مسکو و بروکسل برگزار شود و امیدواریم به زودی توافق حاصل شود و جلسات برگزار شود.

در جریان سفر به کشورهای منطقه قفقاز جنوبی؛

شمخانی به آذربایجان می‌رود / دیدار با «الهام علی‌اف»

در ۲۲ تیر ۱۴۰۱؛ دبیر شورای عالی امنیت ملی در ادامه سفرهای برنامه‌ریزی شده به کشورهای منطقه قفقاز جنوبی، روز جمعه ۲۴ تیر ماه به دعوت

رسمی اسوب اف همتای آذربایجانی خود به این کشور سفر خواهد کرد.

دریابان علی شمخانی نماینده مقام معظم رهبری و دبیر شورای عالی امنیت ملی در ادامه سفرهای برنامه ریزی شده به کشورهای منطقه قفقاز جنوبی، روز جمعه ۲۴ تیرماه به دعوت رسمی «اسوب اف» همتای آذربایجانی به این کشور سفر خواهد کرد.

شمخانی در این سفر علاوه بر دیدار و گفتگو با همتای آذربایجانی با «الهام علی اف» رئیس جمهور این کشور نیز دیدار و پیرامون مسائل دوجانبه و آخرین تحولات منطقه‌ای و بین المللی گفتگو خواهد کرد.

چهارشنبه ۲۲

تیرماه ۱۴۰۱

تا چهارشنبه ای دیگر

خدا نگهدار

